

Poklidné údolí Vizze

neuvěřitelný okruh aneb co udělá nadšení

Mohl za to internet?

Abych to trošku vysvětlil: díky nadšení části naší jinak v horách dost zkušené skupinky se z pohodového výletu přiměřené délky jak kilometrové, tak časové, stal pro většinu z nás pohodový výlet ohromné délky, a to opět jak kilometrové, tak časové. Mohlo za to nadšené brouzdání po internetu a trošku naivní představa, že ze sedla vede dolů na severní stranu na kole sjížděná cesta. Aspoň tak to na Googlu prý vypadalo! Tohle mi tvrdili kamarádi, harcovníci, kteří už toho taky v Alpách dost najeli. Ale nikdy ne podle Googlu...

Tyrolské rozhraní

Jak známo, Brennerpass je jedním z nejnižších průsmeků v Alpách, a proto slouží odpradávná jako hlavní dopravní tepna pro cesty v severojižním směru. Na východ i na západ od něj jsou vysoké hory, které by silnice jen těžko překonávala. A přece tu jedna je. Samozřejmě stará vojenská. Ale žádný Chaberton nebo něco podobného se tu nekoná. Naopak se po ní jede i v dnešní době, nebojím se říci – par excellence!

Passo di Vizze tvoří předěl mezi Tyroly rakouskými a Jižními. Jak známo, Jižní Tyro-

ly připadly dohodou mocností v závěru 1. světové války Itálii. Dodnes tu však převládá němčina, a to naprosto všude. Pro nás je důležitější, že Tyroly jsou nádherným kusem Alp, a je úplně jedno, na které straně hranice se zrovna nacházíte.

Pod Brennerem

Zde najdete opravdu pestrou krajinu s několika zajímavými údolními. Zvláště na té jižní, tedy dnes italské straně. Údolí jsou různě dlouhá, většinou spíš krátká, téměř vždy slepá. Také tam najdete výjezdy na dvoutisícová silniční sedla, konkrétně Jaufenpass, italský název

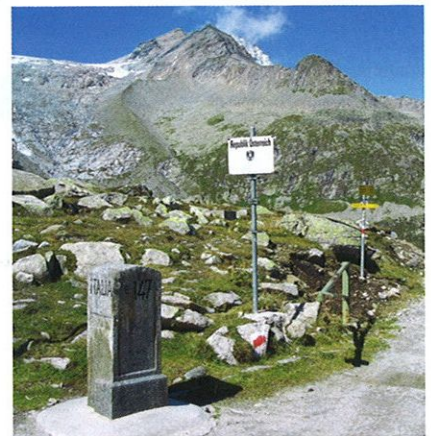
je poetičtější – Passo di Monte Giovo (2094 m) a Penser Joch/Passo di Pennes (2211 m). To druhé patří již do Sarentinských Alp. Na obě sedla jsme už dříve v našem seriálu „vyjeli“. A ještě je pod Brennerem jedna zajímavá, silně odlišná dvoutisícovka. Tou je výše zmíněné Passo di Vizze, ke kterému vede jedno z mála údolí, jež zde není slepé – Val di Vizze. Nad ním se nacházející průsmyk Passo di Vizze/německy Pfitscher Joch, bude hlavním tématem tohoto dílu). Pro úplnost: ta kratší slepá údolí jsou tři a vedou západním směrem pod vrcholky Alp Stubaiských.

Návrat do civilizace na rakouské straně – za zavorou se najíždí na asfalt

text Michal Třetina foto autor a Jan Fiala

OBČAS SE NÁM V ŽIVOTĚ PŘIHOĎÍ NEUVĚŘITELNÉ VĚCI. PRAVDA, ČASTO SI ZA TO MŮŽEME SAMI... TÝKÁ SE TO I CYKLOTURISTICKÝCH VÝLETŮ. NA MYSLI TEĎ MÁM SVŮJ DLOUHO PLÁNOVANÝ A DLOUHO ODKLÁDANÝ VÝJEZD NA NEPŘÍLIŠ ZNÁMÉ SEDLO PASSO DI VIZZE (2251 M). PRÁVĚ TA MÁLO ZNÁMÁ MÍSTA LÁKAJÍ CESTOVATELE NEJVÍCE... BYLO NÁS V SESTAVĚ OSM. S TÍM, ŽE VYJEDEME NA PRŮSMYK, KDE NIKDO Z NÁS NIKDY NEBYL, JSME POČÍTALI, ALE CO VŠECHNO SE DĚLO POTOM...

Hraniční patník na průsmyku Vizze

Za hezkého počasí je pohled tímto směrem skutečnou pastvou pro oči!

Jako základnu pro poznávání oblasti pod Brennerem jsme zvolili již v minulosti osvědčený kemp v Casateii. Je v lesíku u kruhové křižovatky asi tři kilometry za městem Sterzing/Vipiten (italský název je opět poetičtější, souhlasíte?). Kemp má skutečně dobrou polohu, na rozdíl od jiného, který najdete ve Vipitenu prakticky hned vedle dálničního myta.

Co nás tentokrát (září 2009) dost zaskočilo, bylo počasí. První dva dny tak často přešlo nebo aspoň mžilo, že se dala

s bídou projet jen ta nejkratší údolí, bohužel bez možnosti pořádného rozhledu. Nejhezčí tak byla procházka blízkou soutěskou. Na třetí den pobytu se jevila předpověď počasí nejpriznivější, a tak podobně jako to dělají horolezci, i my jsme si naplánovali „vrcholový útok“.

Poklidný i neklidný začátek

Pochopitelně plni nejrůznějších očekávání jsme ráno vyrazili v plné síle na trasu, a to ve dvou skupinkách, pětičlenné a tříčlenné, mezi kterými byl skoro víc než půlhodinový časový odstup. Obě podjely Vipite-

no a snadno se trefily do údolí Vizze, které vede severovýchodním směrem. Silnice dlouho nenaznačovala vůbec nic, dokonce ani nechtěla stoupat, nic mimořádného nikde nebylo vidět. Skoro až nuda. Pak začalo stoupaní, které mi připadalo až neadekvátně prudké a dlouhé. Bohužel se to potvrdilo – za chvíli přišel sjezd, a tak jsme kus nastoupané výšky zase ztratili. To nikdo nemá rád. Naštěstí se vzápětí údolí otevřelo pěkně doširoka, cesta začala lépe ubíhat, dalo se dívat doleva, doprava. Taky jsme si zastavili na focení. Opravdu pěkné, klidné místo s nulovým

provozem aut, vesničkou Sankt Jacob po levé straně, nad ní hraniční hřeben, za kterým tušíme Brenner.

Profesionální zvyky se hodí!

První pěťci jsme zatím nedojeli, a když jsme na začátku poslední obce – Stein (1550 m n. m.) – objevili domácí pekárnu s cukrárnou, bylo jasné, že hned tak ani nedojedeme. Jak bývá v pelotonu dobrým zvykem, nejstarší zavelel, a my mladší poslechli. Šli jsme ochutnat místní produkty! Pauza na doplnění energie před rozhodujícím stoupaním přišla

vhod, navíc všechno, co jsme koupili, nám moc chutnalo.

Za centrem Steinu civilizace opravdu končila, i když silnice dál držela svou kvalitu. Trošku se zúžila a pomalu vjela do krásného jehličnatého lesa. Spíš než auta se po ní proháněly, tedy lépe řečeno pochodovaly, krávy. Zatím se stále jede téměř po rovině, už docela dlouho. Kdy se začne něco dít, ptám se sám sebe. Napětí roste. Zkušenosti mi říkají, že je nejvyšší čas začít nabírat výškové metry, jinak to ve finá-

le bude utrpení – moc prudký kopec. Takové nemáme rádi, vyjždět je je dřina, a my jsme tu dnes na turistice. Taky jsem v napětí, kam až vede asfalt. Povrch má obvykle taky vliv na pohodu jízdy. U mě zvlášť, neb jezdím na krosovém kole s užšími plášti (tehdy 28 mm).

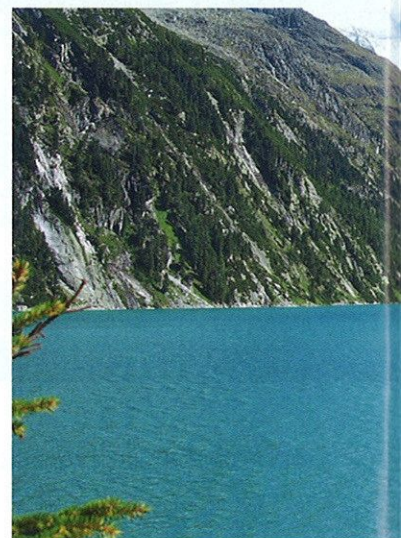
Jak se jezdí...

A už je to tady, silnička se najednou úplně otáčí, přesně do protisměru. A za chvíli následují (naštěstí jen pár) krátké prudší úseky mezi seníky a jiný-

Končí asfalt, začíná šotolina a nádherné scenérie

mi dřevěnými staveními, mezi kterými i je pár chat. Vše ještě patří pod obec Stein, ale to není důležité. Mnohem podstatnější je, že od místa, kde končí asfalt, pokračuje dál velmi rovnoměrným sklonem terénní silnička stejné šíře (pro jedno auto). Auta po ní mohou jet ještě čtyři kilometry, než narazí na definitivní zákaz vjezdu. Celou dobu žádné nejelo, další milá zpráva je, že se nám skutečně po celou dobu, prakticky až nahoru, jelo velmi pohodově. No, trochu fyzicky to chce, ale třeba proti Zoncolanu je to legrace, od konce asfaltu až nahoru je to osm kilometrů, převýšení cca 550 metrů. Jedná se o jednu z nejzachovalejších vojenských silnic, co jsem kdy jel. Šněruje svah ohromným způsobem, od zatáčky k zatáčce jsou velké vzdálenosti, tím se i střídají naprosto odlišné výhledy. Pěkný je zpětný pohled do údolí Vize i na ledovce před námi. Ty už patří Zillertálským Alpám. Jedna z turistických značek ukazuje, kterým směrem je bivak Günthera Messnera. Často zastavuji, abych pořídil hezký záběr, ostatní taky.

Asi nejhezčí je závěrečný kilometr. To je vidět prakticky na všechny strany, i když po pravé ruce, kousek nad cestou, neobdivujeme přírodu, ale staré vojenské baráky. K nim nezajždím, naopak plynule pokračuji. Ale po chvíli stejně ještě jednou před sedlem zastavuji na další focení.

Vrcholové partie

Jsou ploché, přehledné, dokonce je tam jezírko, napravo od cesty se tyčí takový kopeček, na němž je horská chata s hospodou a třiceti

lůžky, údajně v provozu od roku 1888. Je považována za nejstarší privátní útulnu v Jižních Tyrolech. Rozhodně slušné zázemí při nepřízní počasí. Stoupat k ní (je 2276 m n. m.) teď nemá cenu, od rána je hezky. Jinak hranici dnes poznáte podle starého, pěkně vysokého hraničního patníku a novější cedule Republik Österreich. Proti nim je kamenný domek, dosud v dobrém stavu. Dříve (určitě před Schengenem)

meny byly (ne všude, ale dost často) tak velké a tak početné, že nejen my, ale i lépe vybavení jezdci své MTB stroje vedli nebo tlačili. V botách s nášlapy žádná radost. Naštěstí se žádné zvrtnutí kotníku nebo jiná nepříjemnost nekonaly a okolní krajina byla stále ke koukání nebo spíš kochání se. I krávy u cesty jsou tu fotogenické. Celkově bych to nazval poznávání Zillertálských Alp hodně zblízka.

Přehradní jezero Schlegeisspeicher 1782 m n. m. jsme obdivovali na trase dolů

tu byla i klasická velká cedule s dvojjazyčným názvem sedla a výškou 2251 metrů a nad ní druhá upozorňující na státní hranici. V pěší turistické mapě je o tři metry méně, ale to nám nevadí.

Je potřeba rozhodnout, co dál. Z první skupiny jsme na sedle zastihli jen dva lidi, zbylí tři se před chvílí vydali dolů do Rakouska! To znamená návrat přes Innsbruck a Brenner, tedy ohromnou dávku kilometrů! Teď jich máme skoro čtyřicet. Ta rozumnější dvojice se bude vracet stejnou cestou do kempu, další tři se vydáme po stopách první trojky dolů a pokusíme se někde sejít. Sice je vidět, že cesta dolů nebude legrace, ale výjimečně se nějaký biker z této strany na sedlo vyškřábal, tak věříme, že to půjde.

Zillertálské Alpy hodně zblízka

A ono to skutečně „šlo“. To myslím ironicky. Přesněji je: ono se šlo. Pěšky. Ano, ka-

Ovšem co bylo horší – čas ubíhal rychleji než vzdálenost do cíle. K přehradě Schlegeisspeicher (1782 m n. m.) jsme z průsmyku sestupovali příliš dlouho. Jenže ono to jinak nešlo. Začal jsem si být jistý tím, že zbytek výletu bude dost, když ne dramatický, tak určitě nevšední. A taky že byl.

Ale abych nepředbíhal. Od přehrady dolů už vede asfalt. Doslova jsme na něj vylítli. Pak i do prvního tunelu. Do dalšího už jsme vjeli obezřetněji. Oba tunely jsou na semafor, čili jednosměrné. A bohužel dlouhé. A tak se i dlouho čeká na zelenou. Druhý lze objet soutěskou nad potokem Zemmbach, což udělala první trojice. A udělala dobře. My neviděli nic. Na relativní rovině jsme se ocitli až v Mayrhofenu. Na kruhovém objezdu nás pak „potěšila“ cedule „Innsbruck 70 km“. A to ještě zdaleka nebyl cíl...

Nezbývalo než zachovat chladnou hlavu a v duchu

Pohled z průsmyku Vizze na horskou chatu 2276 m n. m.

probírat, jaké máme možnosti. Mezitím jsme najeli na pohodovou cyklostezku podél Zillu. Ale zase bylo něco špatně. Tentokrát protivítr. Foukal od severu a byl hodně silný, opravdu nepříjemný. Říká se, že protivítr je horší než kopec. S tím souhlasím. Sice jsme se střídali, ale únava rostla. Jediným zpestřením, kromě klidné stezky, kterou první trojice, rovněž spěchající, nějak minula nebo nenašla, byl pohled na parní vláček jezdící údolím sem a tam.

Úvahy co dál

Vzhledem k ubývajícím silám, pokročilému času a silnému protivětru jsem si říkal, že

nejrozumnější bude absolvovat zbytek cesty vlakem. Věděl jsem, že už mnoho (desítek) let jezdí údolím Innu osobní vlaky v pravidelném intervalu a berou kola. U Jenbachu jsme si to ověřili ve venkovním jízdním řádu. Spojení nám zrovna časově moc nepasovalo. Tak jsme zkusili popojet, zvědaví, jakým směrem bude foukat. Přitom jsme úmyslně nezajeli na Innskou cyklostezku, která je z větší části před větry chráněná, ale zůstali jsme na hlavní silnici. A zažili milé překvapení – vítr tady doslova fučel do zad! Jel jsem první a zezadu se postupně ozývaly radostné výkřiky: „Jedeme 25!“ „Jedeme 30!“ A nakonec: „Jedeme 40!“ Ten silný vítr nás

hnal, jelo se skvěle, navíc jsme na večerní silnici byli totálně sami. Jednak díky tomu, že byla sobota večer, a za druhé proto, že dálková doprava se odehrává na souběžné dálnici. Hned jsem přehodnotil plán, neboť to vypadalo, že do Innsbrucku dojedeme za světla. Vlak bychom použili později, až na stoupání na Brenner.

A skutečně, ještě za světla jsme, stále po silnici, dorazili do velkého města na Innu. Tam byl docela provoz, proto jsme se rozhodli zajet k nádraží mimo hlavní silnici, zde dvouprúdovou. A k centru jsme zatočili až na dalším mostě. A za chvíli na křižovatce vidíme naši první trojici. To je dost velká náhoda, potkat se v Innsbrucku naprosto bez domluvy. O to větší jsme z toho měli radost. Naši kamarádi jeli po Innské cyklostezce logicky pomaleji než my po silnici, proto jsme je konečně dojeli. S plánem jet dál vlakem nakonec souhlasili všichni. Rozumný člověk ví, že stoupat po tmě 35 kilometrů na Brenner není úplně ideální typ výletu.

Příjemně nahoru a pak i dolů

Na nádraží se ukázalo, že všechny místní vlaky končí na hranici, tedy v Brennerpassu (žádné překvapení),

a že nám vhodný spoj bohužel asi o dvacet minut ujel. Trošku smůla. V sobotu večer je tu interval dvouhodinový, pro zajímavost podél Innu byl hodinový. Co teď? Samozřejmě čekat. Využili jsme čas na slušné občerstvení a psychicky se připravovali na závěrečný sjezd do kempu. Taky jsme té naší dvojici preferovali aspoň esemeskou, jak se věci mají, načež přišla vtipná odpověď: „Čekáme na vás s lahví. My už máme Vipiteno.“

Koupit jízdenky pro sebe i pro kola nebylo nic složitého, dokonce jsme dostali skupinovou slevu. Nic složitějšího nebyl ani patnáctikilometrový sjezd po kvalitní, naprosto opuštěné silnici, místy i dobře osvětlené – lampami a měsícem! Šťastné shledání celé sestavy proběhlo ještě před půlnocí. Den byl tedy využitý maximálně, samozřejmě až moc. Na kole jsme najeli 160 kilometrů, k tomu ještě něco vlakem. Opravdu pěkně dlouhý výlet!

Když si chlapci nedali vymluvit, že fotka na Googlu a skutečnost nemusejí být totéž... a my ostatní jsme je v tom nechťeli nechat samotné. Hlavně že všechno dobře dopadlo. Vy buďte při plánování obezřetnější!

Při sestupu na rakouskou stranu potkáváme bikery